

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У ЗДІЙСНЕННІ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

**Збірник
матеріалів III-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

**14-16 квітня 2021 року,
м. Одеса**

У Збірнику опубліковано матеріали III-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: підвищення ефективності використання інформаційних технологій у здійсненні освітнього процесу», яка проходила 14-16 квітня 2021 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою Одеської національної академії харчових технологій від 06.04.2021, протокол № 13.

Матеріали, занесені до Збірника, друкуються за авторськими оригіналами. За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України, Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, доктора технічних наук, професора Б.В. Єгорова.

Укладач Л.Д. Риженко

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор, академік НАН України (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	директор Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцент
Ланженко Л.О.	начальник Навчально-методичного відділу НЦООП, к.т.н., доцент
Кручек О.А.	начальник Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦІКТ, к.ф.-м.н., доцент
Мураховський В.Г.	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Агєєва І.М.	декан факультету менеджменту, маркетингу і логістики, к.е.н., доцент
Зімін О.В.	декан факультету низькотемпературної техніки та інженерної механіки, к.т.н., доцент
Купріна Н.М.	декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к.е.н., доцент
Ліщенко Н.В.	декан факультету комп'ютерних систем та автоматизації, д.т.н., професор
Саркісян Г.О.	декан факультету технології вина та туристичного бізнесу, к.т.н., доцент
Соц С.М.	декан факультету технології зерна і зернового бізнесу, к.т.н., доцент
Ткач В.О.	декан факультету інноваційних технологій харчування і ресторанно-готельного бізнесу, д.е.н., професор
Шарахматова Т.Є.	декан факультету технології та товарознавства харчових продуктів і продовольчого бізнесу, к.т.н., доцент
Шестопалов С.В.	декан факультету комп'ютерної інженерії, програмування та кіберзахисту, к.т.н., доцент
Шпирко Т.В.	декан факультету нафти, газу та екології, к.т.н., доцент

клади з відкритою кухнею.

Будь-яке заняття, будь то лекція або лабораторне заняття, це педагогічний твір, тому воно повинно відрізнятися цілісністю та єдиною логікою розгортання діяльності викладача і студента. Вдалим можна назвати таке заняття, де панує ділова творча обстановка, де студент охоче вступає в діалог з викладачем, вільно розмірковує на тему заняття.

ЛІТЕРАТУРА

1. Полещук Н.Н. Самоучитель AutoCAD 2014. - СПб.: БХВ-Петербург, 2014. - 464 с.: ил. - (Самоучитель)
2. Методичні вказівки до лабораторних занять з дисципліни «Основи автоматизаційного проектування» » для студентів спеціальності 181 «Харчові технології» заочної та денної форм навчання Укл.: С.Л. Колесніченко, О.В. Золовська, Я.А. Голінська, З.Ю. Середницька. О.: ОНАХТ, 2019.-36с.
3. Конспект лекцій з дисципліни «Основи автоматизованого проектування» для студентів спеціальності 181 «Харчові технології» заочної та денної форм навчання. Укл.: С.Л. Колесніченко, О.В. Золовська, Я.А. Голінська. О.: ОНАХТ, 2019.-36с.

УДК 378.018.43:004.738.5:614.46.

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ

І.О. Климентьєва, Д.М. Скрипніченко,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

У ситуації, що склалася, пов'язаної з високим ризиком зараження коронавірусом, єдиною можливою і адекватною відповіддю закладів вищої освіти (ЗВО) і коледжів на зовнішній виклик був тимчасовий перехід на дистанційне навчання. І в цих умовах всі можливі ресурси університетів, університетів-партнерів, зовнішніх постачальників контенту і сервісів були використані для реалізації навчального процесу за допомогою мережі інтернет.

Важливими вимогами до системи стали її надійність, пропускна здатність інтернет-каналів, простота створення та розміщення контенту, доступність сервісів і платформ для викладачів і здобувачів.

Дотримуючись методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України, заклади вищої освіти розробили, прийнятні для їх рівня розвитку ІТ-інфраструктури з урахуванням доступних зовнішніх ресурсів, сценарії реалізації дистанційного навчання та вимоги до форматів навчального процесу. Саме тому у кожному ЗВО виник свій набір інструментів і сценаріїв для організації навчання в онлайн-середовищі.

Найбільшу популярність серед ЗВО здобула платформа ZOOM для онлайн-лекцій і консультацій, соціальні мережі і месенджери для комунікації.

Однак багатьом викладачам не вистачало навичок роботи в цифровому середовищі, часу на освоєння нових інструментів і перебудову освітнього процесу та підтримки з боку технічних служб ЗВО, які відіграють важливу роль при впровадженні нових технологій.

Навчання викладачів в такі стислі терміни не було можливим і звелось до інструктивних внутрішніх нарад, коротких вебінарів від експертного співтовариства, рекомендацій та інструкцій по роботі з різними сервісами і платформами, розміщених на сайтах організацій.

Питання педагогічного дизайну і опрацювання проектів, курсів навіть не ставилися в порядку переходу на дистанційне навчання. І як наслідок форс-мажорних обставин, які змусили ЗВО мобілізувати всі наявні ресурси і зробити ривок в масовому екстреному впровадженні дистанційних освітніх технологій, але не в планомірному використанні інструментів онлайн-навчання, що вимагає набагато тривалішого часу.

Електронний контент, який створений для вирішення нагальних проблем, слід відрізнити від повноцінних онлайн-курсів, які передбачають створення гнучкого інтерактивного для студента онлайн-середовища для контрольованого освоєння знань і навичок здобувачами. І, як наслідок, немає підстав судити про ефективність онлайн-навчання за тими результатами, які будуть отримані в цьому "глобальному" експерименті екстреного переходу на дистанційне навчання.

При оцінці ефективності нової освітньої технології або моделі навчання першочерговим завданням виступає порівняння результатів навчання, отриманих здобувачами при застосуванні дистанційних технологій, з результатами навчання в традиційній моделі очного навчання. Однак такий порівняльний аналіз, як правило, не дає обґрунтованих статистично значущих висновків з огляду на те, що вимагає:

- суворого експериментального дизайну;
- ідентичного за змістом і різного за форматом контенту;
- однакових контрольних-вимірних матеріалів і умов проведення підсумкової атестації;
- досить великої вибірки, сформованої випадковим чином для кожної моделі (технології) навчання;
- виключення впливу на результати експерименту зовнішніх чинників, що знижують точність експерименту.

Крім того, даний аналіз визначає ефективність – як успішність студентів і не враховує інші чинники успіху.

Успіх при цьому - категорія не абсолютна, і може бути вимірний виходячи з інтересів різних учасників процесу навчання.

Для викладачів - це дійсно результати навчання студентів, а для студентів, крім успішності, велику роль відіграє мотивація і залученість в процес навчання, які безпосередньо впливають на досягнення студентів.

Для адміністрації ЗВО на перший план виходять такі показники, як відсоток студентів, які завершили курс, скорочення навантаження викладачів

і підвищення продуктивності їхньої праці, охоплення ринку і обсяг залучених позабюджетних коштів.

Для засновника - Міністерства освіти і науки України акцент зміщується в бік якості освіти, забезпеченості людськими ресурсами та надійності ІТ – інфраструктури і глобальної конкурентоспроможності української освіти в цілому.

Оцінка ефективності онлайн-навчання або використання дистанційних освітніх технологій може здійснюватися через призму цих цільових показників, але така оцінка доречна в умовах планомірного переходу на нові моделі освітнього процесу.

В екстремальних умовах різкого переформатування навчального процесу в умовах обмежених внутрішніх і зовнішніх ресурсів на передній план виходять зовсім інші критерії оцінки. Їх можна розбити на 4 області: оцінка контексту (передумов) змін, оцінка доцільності та економічної ефективності змін, оцінка процесів здійснення змін і результатів, прямих і побічних.

Така оцінка більшою мірою орієнтована на аналіз передумов, потреб, процесів, ніж на оцінку результатів. А ефективність в цьому випадку визначається як співвідношення результатів і витрачених ресурсів з урахуванням терміновості поставлених завдань.

**УДК 001.895:378.016:[17.023.36:642.1/.5]
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС
ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «КУЛЬТУРА ХАРЧУВАННЯ»**

В.В. Атанасова,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Розвиток інформаційного суспільства в Україні та впровадження новітніх інформаційних технологій у всі сфери суспільного життя нині є одним із пріоритетів держави. На державному рівні впровадження інформаційних технологій визначено пріоритетом розвитку освіти, значні зусилля спрямовано на створення системи освіти, орієнтованої на використання сучасних інформаційних технологій у формуванні всебічно розвиненої особистості.

Організація навчального процесу з використанням інформаційних технологій полягає у створенні умов взаємодії між студентом і викладачем, за яких кожному учаснику навчального процесу надається можливість із урахуванням індивідуальних особливостей зрозуміти, вивчити й застосувати інформаційні технології.

Головною відмінною рисою навчання з використанням інформаційних технологій є безпосереднє застосування комп'ютеру як засобу навчання, використання якого кардинально змінює систему форм і методів викладання дисципліни.

121	ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ І.О. Климентьєва, Д.М. Скрипніченко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	274
122	ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «КУЛЬТУРА ХАРЧУВАННЯ» В.В. Атанасова, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	276
123	ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ РОЗРОБОК ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «АВТОМАТИЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ ТА ВИРОБНИЦТВ» Ю.М. Скаковський, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	277
124	SPECIFIC EDUCATIONAL OPPORTUNITIES OF VIRTUAL LEARNING ENVIRONMENT Ю.В. Байдак, І.А. Вереїгіна, О.В. Попель, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	279
125	ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЗА РАХУ- НОК ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ Р.І. Шевченко, М.М. Мадані, О.Л. Гаркович, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	281
126	ВЕБ-РЕСУРС ДЛЯ МОНІТОРИНГУ СУЧАСНИХ ЗАСОБІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО АНАЛІЗУ ДАНИХ З МЕТОЮ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАПОВНЕННЯ ТА ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ІТ СПРЯМУВАННЯ А.В. Селіванова, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	285
127	ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН: ЗДОБУТКИ ТА НОВІ ПЕРСПЕКТИВИ О.Г. Шишко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	288
128	ВИКОРИСТАННЯ КЛАСТЕРНИХ МЕТОДІВ АНАЛІЗУ ПРИ ПОБУДОВІ ХМАР ТЕГІВ ДАНИХ О.В. Ольшевська, О.В. Харахаш, О.О. Козуб, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	290
129	ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ У ДІЯЛЬНІСТЬ БІБЛІОТЕК З УРАХУВАННЯМ WEB 3.0 І.І. Зінченко, А.Ю. Волкова, Ж.А. Титуренко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	291
130	СИСТЕМИ АВТОМАТИЗОВАНОГО МОНІТОРИНГУ НАУКОМЕТРИЧНИХ СКЛАДОВИХ НАУКОВИХ ТА НАУКОВО- ДОСЛІДНИХ ПРАЦІВНИКІВ І.І. Зінченко, О.В. Ольшевська, О.О. Шершун, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	293
131	ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ОДИН ІЗ СВІТОВИХ ТРЕНДІВ В УНІ- ВЕРСИТЕТСЬКІЙ ОСВІТІ Ю.О. Халілова-Чуваєва, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	294
132	ОСОБЛИВОСТІ ЧИТАННЯ ЛЕКЦІЙ В ОНЛАЙН-РЕЖИМІ: НОВІ МОЖЛИВОСТІ АБО ТИМЧАСОВА НЕЗРУЧНІСТЬ? О.І. Южакова, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	297

**ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ
У III-й ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

1. Державний університет інфраструктури та технологій, м. Київ
2. ВСП «Житомирський торговельно-економічний фаховий коледж КНТЕУ»
3. Івано-Франківський національний медичний університет
4. Одеський національний медичний університет
5. Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», м. Київ
6. ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
7. Херсонська державна морська академія
8. Kyiv National University of Technologies and Design
9. Харківський національний університет радіоелектроніки
10. Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
11. Львівський національний університет імені Івана Франка
12. Державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди, м. Переяслав
13. Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк
14. Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця
15. Харківський національний університет внутрішніх справ
16. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ
17. Національний університет харчових технологій, м. Київ
18. Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, м. Северодонецьк
19. Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
20. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
21. Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
22. Київський національний торговельно-економічний університет
23. Одеський національний політехнічний університет
24. Покровський педагогічний фаховий коледж, м. Покровськ
25. Донбаський державний педагогічний університет, м. Слов'янськ